

Leeswijzer

Programma 1 omvat het thema Wonen. Naast de verdere inbedding van de Omgevingswet, de verdere uitrol van Geef Lichtenvoor de Kleur! en Programma Stad Groenlo spelen er veel meer verschillende ontwikkelingen die het komende jaar aandacht vragen van het gemeentebestuur en de ambtelijke organisatie. Daarbij willen we een viertal speerpunten benoemen:

- Op basis van de visie en de uitvoeringsagenda voor het buitengebied werken we naar de uitvoering. "Van papier naar praktijk". Er komen veel veranderingen op het buitengebied. Veranderingen ten aanzien van (agrarische) bedrijfsvoering, initiatieven in het kader van de klimaatdoelstellingen en dergelijke vragen om aandacht en daadkracht van onze gemeente.
- Doorontwikkeling van woningbouw in alle kernen. Er zijn nieuwe kaders ontwikkeld voor woningbouw in de kleine kernen en Groenlo en Lichtenvoor de Kleur. Daarnaast zijn er verruimde mogelijkheden voor functieverandering van agrarische erven nabij de kernen (woondroebel-beleid). Inmiddels zijn op basis van deze kaders in iedere kleine kern één of meerdere woningbouwplannen in ontwikkeling of uitvoering.
- Op basis van onze vastgestelde Omgevingsvisie maken wij aanpalend beleid. In de Omgevingsvisie is beschreven welke opgaven in programma's en uitvoeringsplannen worden uitgewerkt.
- Regionale Energie Strategie Achterhoek. Duurzaamheid en energiedoelstellingen zijn geen zaak voor gemeenten alleen. Mede daarom participeren wij in de verdere ontwikkeling van een regionale energiestrategie voor de gehele Achterhoek.

Gezonde en veilige leefomgeving

Ambitie

De omgeving waarin we wonen houden we in onze kernen prettig. We zullen hierbij in groeiende mate rekening moeten houden met klimaatveranderingen. Droogte, hitte en weerextremen stellen ons voor steeds grotere uitdagingen. Integrale projecten, daar waar het kan via een integrale wijkaanpak, dragen bij aan een gezonde en veilige leefomgeving. We zetten ons in voor een sterk netwerk van kernen met een rijk en sociaal verenigingsleven. En dat binnen een afwisselend en duurzaam landschap.

Doelstellingen

Al onze (nieuwe) ontwikkelingen en onderhoudswerkzaamheden bevatten maatregelen om de fysieke leefomgeving zo in te richten dat deze bijdraagt aan een gezonde leefomgeving.

Kwaliteit (toelichting)

Vanuit verschillende beleidsvelden (visie BOS, beleidsplan Wielewaal, tegen gaan van hittestress etc) werken we aan een gezonde leefomgeving voor onze inwoners. Locaties zoals de omgeving voormalig speeltuinomgeving Schatberg en de Els, maar ook het stadspark de Grolse Weiden en het Wentholtpark en het beekdal zijn hier voorbeelden van. Met de dorpendeals van Lichtenvoor de Kleur en Zieuwent zetten we deze doelstelling voort

Kwaliteit (indicator)

Doelstellingen

Bevorderen van biodiversiteit is een vast aandachtspunt bij alle ruimtelijke ontwikkelingen en beheertaken.

Kwaliteit (toelichting)

Een belangrijk doel uit Plan Wielewaal is om de biodiversiteit in Oost Gelre te versterken. We maken dat concreet door de uitgangspunten voor soortkeus, inrichting en beheer vast te stellen.

Kwaliteit (indicator)

Doelstellingen

Oost Gelre is zo snel als mogelijk, maar uiterlijk in 2050 energieneutraal.

Kwaliteit (toelichting)

Voor het behalen van de doelstelling Oost Gelre uiterlijk in 2050 energieneutraal worden grote stappen gezet. Belangrijk kader hiervoor is het Akkoord van Groenlo 3.0 en het daarbij behorende Regionaal Uitvoeringsprogramma Energietransitie Achterhoek 2023. Dit programma is begin 2026 geëvalueerd. Bij veel doelstellingen zitten wij regionaal en lokaal op koers vwb de energiebesparing en duurzame energieopwek.

Op gemeentelijk niveau is de regionale opgave doorvertaald naar de opgave voor Oost Gelre. Met het opstellen van een Uitvoeringsplan energietransitie gemeente Oost Gelre 2026-2031 leggen wij voor de komende jaren vast hoe en met welk ambitieniveau de doelstellingen worden nagestreefd. Deze meerjarige lijn wordt uitgewerkt in de projectagenda's 2026, 2027 ev. om sturing en grip te hebben en houden op de verschillende thema's.

Kwaliteit (indicator)

Doelstellingen

Ruimtelijke ontwikkelingen worden altijd op een passende manier gekoppeld met het natuurlijke bodem- en watersysteem en zijn op deze manier klimaatadaptief

Kwaliteit (toelichting)

Beleid is in ontwikkeling. Programma Klimaat is vastgesteld. Leerfase signaleringskaart WBS A+ is gestart. Met het opstellen klimaatadaptatiestrategie is gestart.

Kwaliteit (indicator)

Doelstellingen

Voor het gemeentelijke vastgoed wordt bespaard op energieverbruik en wordt zelf energie opgewekt.

Kwaliteit (toelichting)

We hebben LED verlichting inclusief automatische schakeling aangebracht in de brede school. Revitalisering Stadhuis Groenlo is opgeleverd. Hier zijn o.a. dak-, muur-, glas- en vloer isolatie aangebracht. Ook zijn Warmtepompen voor koeling en verwarming aangebracht.

Kwaliteit (indicator)

Doelstellingen

We kiezen voor een gezonde en klimaatadaptieve leefomgeving en zetten in op een leefomgeving die uitnodigt tot bewegen, ontmoeting en waarin iedereen mee kan doen. Een gezonde leefstijl is de norm.

Kwaliteit (toelichting)

We geven uitvoering aan het project Bewegen Ontmoeten Spelen (BOS).

Kwaliteit (indicator)

Hechte en leefbare kernen

Ambitie

Oost Gelre ontwikkelt zich verder tot een afwisselende gemeente met acht unieke en sterke kernen. De omgeving waarin we wonen houden we in onze kernen prettig. Een goede verbondenheid is een voorwaarde voor kernen waar we goed kunnen leven, met een goed ondernemersklimaat en een goede bereikbaarheid.

Doelstellingen

Bij bouwprojecten is het uitgangspunt: levensloopgeschikt, klimaatadaptief en zo veel mogelijk energieneutraal en circulair.

Kwaliteit (toelichting)

In de woningbouwplannen die in ontwikkeling zijn en komen speelt een gezonde leefomgeving een steeds grotere rol, met ruimte voor ontmoeten en spelen. Denk bijvoorbeeld aan Eefseler Esch in Groenlo, Flierbos in Lichtenvoorde en de plannen in kleine kernen Lieveelde en Zieuwent. Ook duurzaamheid en circulair bouwen krijgen aandacht. Kijk hiervoor bijvoorbeeld naar de lopende tender van Eefseler esch en het beeldkwaliteitsplan van Flierbos.

Kwaliteit (indicator)

Doelstellingen

We bouwen een passende woning voor iedereen. We voeren hierbij de doelstellingen, genoemd in de woonvisie en woonzorgvisie uit.

Kwaliteit (toelichting)

De wet versterking regie volkshuisvesting is uitgesteld, wel zijn wij voortvarend aan de slag met het opstellen van het volkshuisvestingsprogramma waar ook de samenwerking met wooncorporaties en zorgpartijen een plek krijgen. Vooruitlopend is er een woonberaad opgestart met bestuurders en medewerkers van zorgpartijen en corporaties om vanuit een gezamenlijke visie en gedeelde ambities te werken aan onze doelstelling: een passende woning voor iedereen.

Kwaliteit (indicator)

Doelstellingen

We ontwikkelen een levendig centrum in Groenlo.

Kwaliteit (toelichting)

Met centrummanagement zetten we in op een winkelbestand die recht doet aan het centrum. De actie "het beste winkelidee van Groenlo" is daar een concreet voorbeeld voor. Naast gevelverbetering en projecten zoals de Maliebaan en de Kloostertuin werken we aan sterke plekken in en rond het centrum. Maar ook onze inwoners zijn volop bezig. Voor het jubileumjaar is een groep druk bezig met de organisatie van 'Vier het Grolse Goed'. Zo wordt 2027 een passend einde van het Programma Stad Groenlo en werken we aan een nieuwe visie voor Groenlo 2040.

Kwaliteit (indicator)

Doelstellingen

We ontwikkelen een levendig centrum in Lichtenvoorde.

Kwaliteit (toelichting)

We hebben nog niet alle doelen behaald. Het vergroenen van het centrum 2e fase en het vergroenen van het Willem Doppenplein is nog niet uitgevoerd. Het programma Geef Lichtenvoorde Kleur is in 2025 afgelopen en dit jaar 2026 wordt gebruikt voor het afronden van een aantal onderdelen. maar deze twee vergroeningstaken zijn meer omvattend. We willen in overleg met het nieuwe college bepalen of en wanneer we dit willen oppakken.

Kwaliteit (indicator)

Doelstellingen

We versterken de leefbaarheid van buurt en wijk.

Kwaliteit (toelichting)

We faciliteren en ondersteunen de stuurgroepen MFA Harreveld en Zieuwent in hun plannen te komen tot een Multifunctionele Accommodatie waarbij thema's Gezondheid, Sociaal, Sporten en bewegen en Cultuur centraal staan. De DBO's zijn hierbij aangehaakt.

Ter versterking van de leefbaarheid faciliteren en begeleiden we de plannen van verschillende (kleine) kernen om te komen tot een dorpendeal zoals door de provincie ingesteld. In Zwolle verwachten we deze binnenkort te tekenen. In Vragender, Lievelede en Mariënveld loopt het proces om te komen tot. Centraal in de deals activiteiten die de leefbaarheid van een kern versterken. Dit is voor elke kern anders.

Met betrekking tot woningbouw is er nauw contact met zowel DBO's als particuliere initiatiefnemers om locaties voor woningbouw in beeld te brengen en daarin vervolgstappen te zetten.

Kwaliteit (indicator)

Doelstellingen

We versterken het Erfgoed in onze gemeente; wanneer er een nieuwe invulling nodig is van Erfgoed (een pand of gebied) hanteren wij het uitgangspunt dat de functie passend moet zijn en recht doet aan de cultuurhistorische kwaliteiten.

Kwaliteit (toelichting)

We zorgen dat onze monumenten goed onderhouden blijven en vanuit ons uitvoeringsprogramma werken we actief met inwoners om ons erfgoed uit te dragen, te versterken en beleefbaar te maken

Kwaliteit (indicator)

Doelstellingen

Wij bouwen tot en met 2030 minstens 1300 woningen waarbij we een evenredige verdeling tussen sociale huur, betaalbare koop en dure koop nastreven.

Kwaliteit (toelichting)

We liggen op koers om de huidige doelstellingen te halen. Sinds januari 2022 zijn er op 1 januari 2026 522 woningen gerealiseerd, zijn er voor 256 woningen een vergunning verleend (deze moeten nog gebouwd worden), daarnaast zijn 350 woningen in harde plannen (zoals Eefseler Esch, Flierbos, Pastoor van Ars) opgenomen. Woningen voor starters en het opgang brengen van de doorstroming hebben daarbij focus. Afhankelijk van de inhoud van de nieuwe Wet versterking regie volkshuisvesting kan het nodig zijn om na invoering opnieuw te kijken naar de verdeling van sociaal, betaalbaar en duur, maar voor nu liggen we op koers.

Kwaliteit (indicator)

Aantrekkelijk landelijk gebied

Ambitie

De gemeente Oost Gelre kent een gevarieerd buitengebied met een agrarisch karakter, een aantrekkelijk landschap en unieke natuurgebieden. Het is hier goed wonen, werken en recreëren. Dit doen we al decennialang in verbondenheid met elkaar. En dat willen we graag zo houden. Tegelijk zien we dat we de komende jaren te maken krijgen met stevige opgaven. Denk aan het behouden van een aantrekkelijke, leefbare en gezonde woonomgeving voor de veranderende behoeftes van de bevolking. Aan vraagstukken rondom biodiversiteit, duurzaamheid en energie. Aan het blijven bieden van ruimte aan een gezonde en duurzame agrarische sector, aan het versterken van goede bereikbaarheid en een succesvolle transitie in ons buitengebied. Het landschap vormt hierin het dragende geheel.

Doelstellingen

Op gemeentelijk niveau zetten wij in op een blijvende, sterke positie van toekomstbestendige landbouw die een belangrijke plaats en functie heeft én houdt in het landelijk gebied.

Kwaliteit (toelichting)

Waar ondernemers verzoeken om mee te werken aan nieuwe vormen van agrarisch grondgebruik hebben wij positieve grondhouding.

Kwaliteit (indicator)

Doelstellingen

Samen met het waterschap zetten wij in op aanpak van droogte. Wij willen die aanpak realiseren op basis van het natuurlijke watersysteem.

Kwaliteit (toelichting)

We werken samen met omliggende gemeenten en waterschap aan een aanpak droogte. Dit najaar zal een meerjaren investeringsprogramma aan het college en mogelijk de raad worden voorgelegd.

Kwaliteit (indicator)

Doelstellingen

Wij faciliteren agrarische bedrijven die een toeristische component aan de bedrijfsvoering willen toevoegen voor zover dat een meerwaarde biedt voor het toeristisch product binnen onze gemeente.

Kwaliteit (toelichting)

Waar aanvragen binnenkomen hebben wij een positieve grondhouding ten aanzien van het genoemde onderwerp.

Kwaliteit (indicator)

Doelstellingen

Wij gaan voor een vitaal en aantrekkelijk landelijk gebied waarin alle gebruikers van het landelijk gebied werken binnen de draagkracht van natuur, klimaat, water en bodem.

Kwaliteit (toelichting)

Wij werken aan een puntensysteem voor erf- en landschappelijke inpassing. Deze wordt dit najaar voorgelegd aan de raad. Met plan Wielewaal werken wij aan een aantrekkelijker landschap.

Kwaliteit (indicator)

Doelstellingen

Wij streven ernaar om de toeristische potentie van het aantrekkelijke landschap van Oost Gelre te vergroten. We versterken daarom de culturele en natuurhistorische waarden in het buitengebied.

Kwaliteit (toelichting)

Het functieveranderingsbeleid is nagenoeg klaar en deze zal dit najaar voorgelegd worden aan de raad. Tevens werken wij aan een puntensysteem voor erf- en landschappelijke inpassing. Deze wordt naar verwachting ook dit najaar voorgelegd aan de raad.

Kwaliteit (indicator)

Doelstellingen

Wij streven naar een optimale verstandhouding met onze agrarische ondernemers en andere grondeigenaren in het buitengebied. Zij vormen een belangrijke (economische) drager in ons landelijk gebied.

Kwaliteit (toelichting)

De ervencoach voert momenteel gesprekken. Een deel van de gemeente is afgerond. Een deel volgt nog. De gesprekken worden positief ervaren.

Kwaliteit (indicator)

Doelstellingen

Wij zetten in op een robuuste groen-blauwe dooradering van het buitengebied die bijdraagt aan de verbetering van landschapskwaliteit en biodiversiteit met een regeling waarbij grondeigenaren een marktconforme vergoeding ontvangen.

Kwaliteit (toelichting)

Het functieveranderingsbeleid is nagenoeg gereed en zal naar verwachting na de zomer aan de raad worden voorgelegd. Daarnaast wordt momenteel gewerkt aan een puntensysteem voor erf- en landschappelijke inpassing. Dit beleid zal ook dit najaar worden voorgelegd aan de raad,

Kwaliteit (indicator)

Doelstellingen

Wij zetten in op maatwerk bij vrijkomende agrarische bebouwing en verbreding, waarbij ook omgevingskwaliteit en leefbaarheid worden versterkt.

Kwaliteit (toelichting)

Na de zomer zal dit voorstel aan de raad worden voorgelegd.

Kwaliteit (indicator)

Middelen: wat mag het kosten?

Samenstelling van de ramingen van het jaar 2026 op taakniveau

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Primitieve begroting + nieuw beleid 2026	Bestuursrapportage 2026	Begroting na wijziging 2026	Realisatie 2026	Restant 2026
Lasten						
TV2.1	2.1 Verkeer en vervoer	6.743	382	7.125	1.196	5.928
TV5.5	5.5 Cultureel erfgoed	733	120	853	128	725
TV5.7	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.501	164	3.665	1.543	2.122
TV7.2	7.2 Riolering	3.441	11	3.452	403	3.049
TV7.3	7.3 Afval	2.886	25	2.911	1.614	1.297
TV7.4	7.4 Milieubeheer	3.568	395	3.964	2.285	1.678
TV8.1	8.1 Ruimte en leefomgeving	1.542	20	1.563	160	1.403
TV8.3	8.3 Wonen en bouwen	1.272	779	2.051	862	1.189
Totaal Lasten		23.688	1.896	25.584	8.191	17.393
Baten						
TV2.1	2.1 Verkeer en vervoer	-519	-16	-535	-402	-133
TV5.5	5.5 Cultureel erfgoed	0	-120	-120	0	-120
TV5.7	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1	-50	-51	-162	111
TV7.2	7.2 Riolering	-4.016	0	-4.016	-2.009	-2.007
TV7.3	7.3 Afval	-3.724	0	-3.724	-3.095	-629
TV7.4	7.4 Milieubeheer	-649	574	-75	-319	244
TV8.1	8.1 Ruimte en leefomgeving	-317	100	-217	-130	-87
TV8.3	8.3 Wonen en bouwen	-620	-344	-965	-454	-510
Totaal Baten		-9.846	143	-9.703	-6.571	-3.132
Gerealiseerd saldo van baten en lasten		13.842	2.039	15.881	1.620	14.261
Onttrekkingen						
TV7.2	7.2 Riolering	-157	0	-157	0	-157
Gerealiseerd resultaat		13.685	2.039	15.724	1.620	14.104

Toelichting op de afwijkingen

Programma 1 Wonen (x € 1.000)		Resultaat
2.1 Verkeer en vervoer: Door het extreme weer in januari zijn er meer gladheidsbestrijdingen geweest (€ 140.000). Daarnaast komt uit wegininspectie naar voren dat de kwaliteit van de troitours terug dreigt te lopen. Het op peil brengen vraagt groot schalig onderhoud.	N	€ 378
7.4 Milieubeheer: Het bijstellen van de bijdrage aan de ODA door uitbreiding van wettelijke taken en meer vraag vanuit de partners.	N	€ 179
7.4 Milieubeheer: In de begroting was rekening gehouden met een specifieke uitkering voor de CDOKE gelden (Jetten gelden). Deze zijn echter vanaf 206 opgenomen in de algemene uitkering als decentralisatie uitkering. Daarom zijn de inkomsten afgeraamd op dit taakveld en bijgeraamd bij de algemene dekkingsmiddelen.	N	€ 790
8.1 Ruimte en leefomgeving: Er worden minder leges inkomsten ontvangen door het achterblijven van particuliere (grootschalige) initiatieven. Daarnaast zijn de kosten voor het gebruik van software en ontwikkelen plannen gestegen.	N	€ 160
8.3 Wonen en bouwen: De kosten voor de exploitatie van Hulshof Herwalt zijn niet begroot.	N	€ 535
8.3 Wonen en bouwen: De kosten voor de inzet van personeel voor de huisvesting migranten zijn niet begroot. De dekking vindt plaats vanuit de reserve huisvesting migranten.	N	€ 250
Subtotaal	N	€ 2.292
Overig	V	€ 253
Totaal	N	€ 2.039

